

Yhteisöllisen hyvinvointityön vuosikello

PERUSOPETUS

Yhteisöllinen opiskeluhoolto on opiskeluhoollon ensisijainen toteutusmuoto ja kuuluu kaikille koulu yhteisössä työskenteleville. Sen tavoitteena on vahvistaa koko koulu yhteisön hyvinvointia, osallisuutta ja turvallisuutta. Yhteisöllisessä työssä edistetään oppilaiden oppimista, terveyttä sekä psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia, ja luodaan tasa-arvoinen, esteetön ja myönteinen oppimisympäristö.

Yhteisöllinen opiskeluhoolto ei ole erillinen toimenpide tai palvelu, vaan se on osa koulun arjen toimintaa. Vastuu hyvinvoivan ja turvallisen koulu yhteisön rakentamisesta kuuluu kaikille, ja erityinen vastuu on yksikön johdolla. Toimintaa johdetaan ja kehitetään yksikkökohtaisessa opiskeluhooltoryhmässä, joka kokoaa yhteen koulun henkilöstön ja opiskeluhoollon asiantuntijat.

Miksi?	Miten?
<p>Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskelu ympäristöön, johon kuuluu fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen ja pedagoginen turvallisuus.</p> <p>Opiskeluhoollon painopiste on ennaltaehkäisevässä työssä, jossa varhainen tunnistaminen, osallisuuden vahvistaminen ja hyvinvoinnin seuranta muodostavat kokonaisuuden.</p>	<p>Yhteisöllistä opiskeluhoolltoa toteutetaan suunnitelmallisesti Lohjan kaupungin kuntatason opiskeluhooltosuunnitelman mukaisesti. Yhteisöllisen hyvinvointityön vuosikello toimii yksiköiden työvälineenä, joka jäsentää lukuvuoden yhteisöllistä opiskeluhooltotyötä ja varmistaa sen jatkuvuuden.</p> <p>Vuosikellon rinnalla käytettävä yksikkökohtainen opiskeluhoollon tarkistuslista konkretisoi kuntatason linjaukset käytännön toiminnaksi. Se auttaa suunnittelemaan, dokumentoimaan ja arvioimaan toimenpiteitä sekä seuraamaan hyvinvointitavoitteiden edistymistä.</p> <p>Työtä tehdään moniammatillisesti ja yhteistyössä oppilaiden, huoltajien ja eri asiantuntijoiden kanssa. Toimintaa ohjaavat selkeät rakenteet ja toimintamallit, jotka sovitetaan yksikön omiin tarpeisiin.</p> <p>Tämä yhteinen vuosikello pohja tarjoaa perustan, jota yksiköt täydentävät omilla painotuksillaan.</p>

1. Perusopetuslaki (628/1998, muut. 1288/2023) 29 §; *Peruso*
2. Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013, muut. 1217/2023)
3. Lohjan kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelma
4. Valtioneuvoston asetus perusopetuksen ja oppimisen tuen toimeenpanosta
5. Lohjan kaupungin kuntatason opiskeluhooltosuunnitelma 2025

	Elokuu	Syyskuu	Lokakuu	Marraskuu	Joulukuu	
Yhteisöllinen hyvinvointityö	☐ Opiskeluhuollon toimijat sekä toimintatavat tutuiksi oppilaille ☐ Järjestyssäännöt ☐ Koulukuljetuksen ohjeet ☐ Uusien opettajien perehdytys ☐ Vanhempainillat ☐ Siirtymävaiheiden aikataulu ☐ infokirje hyvinvointiopetuksesta vanhemmille (kts esim. KouluKunnossa Yhdessä -materiaali)	☐ Lukuvuosisuunnitelma ☐ Kriisisuunnitelma ☐ Pelastussuunnitelma ☐ Poistumisharjoitus ☐ Alkusammutuskoulutus ☐ Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, häirinnältä, syrjinnältä ja väkivallalta	☐ Terveiden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin tarkastus, loka-joulukuussa, joka 3.vuosi ☐ Oppilaskunnan ja vanhempainyhdistyksen toiminnan varmistaminen			
	Jatkuvana: Opiskeluhuoltosuunnitelman toteuttaminen Ryhmäyttäminen (oppilaiden tutustuttaminen toisiinsa opettajan johdolla) Kodin ja koulun yhteistyö (esim. säännöllinen yhteydenpito, johdonmukainen tiedottaminen, huoltajien välisen yhteistyön edistäminen, tutustuminen toisiin) Tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettaminen (KouluKunnossa-hyvinvoinnin vuosikello)					
	Yksikön omat	Tarvittaessa esim. kiusaamiskyselyt				
	Hyvinvointi-opetusteemat					
	Teemaviikot	Kansainvälinen nuorten päivä Harrastusviikko Lohjalla	Liikenneturvallisuusviikko Kodin ja koulun päivä	Maailman ruokapäivä Kouluviihtyvyyksiäviikko, Univiikko	Turvataitoviikko Mielenterveysviikko	Suomalaisen musiikin päivä Ihmisoikeuksien päivä
Kyselyt	Move! -mittaukset (5., 8. lk)					
	FUNA osaaminen (3.-9. lk)	Hyvinvointikysely (1.-9.lk) vk 40-41				
Yhteisöllinen hyvinvointiryhmä (YHR)	Yhteisöllinen hyvinvointiryhmä (YHR) suunnittelee, toteuttaa ja arvioi yksikön yhteisöllistä opiskeluhoitotyötä. Ryhmän työskentely on osa koulun johtamisrakenteita, ja sen toiminta perustuu kuntatason opiskeluhoitosuunnitelmaan, vuosikelloon ja yksikkökohtaiseen tarkistuslistaan. Lukuvuoden aloitus, ensimmäisessä kokouksessa (elokuu–syyskuu): <ul style="list-style-type: none"> tarkastellaan edellisen lukuvuoden hyvinvointityön kokemuksia ja tuloksia asetetaan lukuvuoden painopisteet ja aikataulu käsitellään viimeisimmän hyvinvointikyselyn sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyn tulokset sovitaan tarvittavista kehittämistoimenpiteistä ja viestinnästä yhteisölle Rehtori esittelee kuntakohtaisen opiskeluhoitovuoden arvioinnin tulokset ja nostaa esiin ajankohtaiset kehittämistarpeet.		Työskentelyn teemat ja seuranta, ryhmän työskentelyssä voidaan käsitellä esimerkiksi seuraavia teemoja: <ul style="list-style-type: none"> koulun arvot ja toimintakulttuurin vahvuudet poissaolojen seuranta hyvinvointikyselyiden tulosten tarkastelu kiusaamisen, väkivallan, häirinnän ja syrjinnän seurantatiedot oppilaiden ja huoltajien osallisuuden vahvistaminen kouluyhteisön ja henkilöstön hyvinvointia tukevat toimet yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa 			

Yksilökohtainen opiskeluhoito	Lukuvuoden aluksi sovitaan opiskeluhoollon toimijoiden kanssa konsultaatiokäytänteistä. Käytänteistä tiedotetaan koko henkilökuntaa, vanhempia ja oppilaita. Konsultaatio ja tiedottaminen palveluista jatkuu koko lukuvuoden ajan. Oppilaiden hyvinvointia ja tuen tarvetta arvioidaan koko vuoden ajan.
--------------------------------------	---

	Tammikuu	Helmikuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Toukokuu
Yhteisöllinen hyvinvointityö	☐ Kouluun ilmoittautumiseen ja yhteishakuun liittyvistä tehtävistä sopiminen		☐ Tulevien 1. ja 7.luokkalaisten vastaanoton suunnittelu ja työnjaosta sopiminen	☐ Tulevien 1. ja 7. luokkalaisten vanhempainilta ☐ Pedagogisten asiakirjojen tarkistus, viim. 30.4	☐ Oppilaiden kouluihin tutustumiset (kaikki siirtymävaiheet)
Yksikön omat	Jatkuvana: Opiskeluhoitosuunnitelman toteuttaminen Ryhmyttäminen (oppilaiden tutustuttaminen toisiinsa opettajan johdolla) Kodin ja koulun yhteistyö (esim. säännöllinen yhteydenpito, johdonmukainen tiedottaminen, huoltajien välisen yhteistyön edistäminen, tutustuminen toisiinsa) Tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettaminen (hyvinvoinnin vuosikello)				
Hyvinvointi-opetusteemat	Tarvittaessa esim. kiusaamiskyselyt				
Teemaviikot	Uskontojen ja katsomusten yhteisymmärrysviikko	112 -päivä Vihreän lipun päivä	Tasa-arvon päivä Rasisminvastainen viikko	Earth Day Maailman terveyspäivä	Maailman perhepäivä Maailman naurupäivä
Kyselyt			Kouluterveyskysely THL (4.-5.lk, joka toinen vuosi)	Kouluterveyskysely THL (8.-9. .lk, joka toinen vuosi)	
			Hyvinvointikysely (helmi-maaliskuu, 1.-9.lk) vk 9-10	Huoltajakysely	
				Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma (1.-9.lk)	
Yhteisöllinen hyvinvointi ryhmä (YHR)	Tietoperustainen arviointi Yhteisöllisen hyvinvointiryhmän päätöksenteko perustuu ajankohtaiseen tietoon. Kokouksissa käsitellään esimerkiksi: <ul style="list-style-type: none"> • kouluterveys- ja hyvinvointikyselyiden tulokset • Move!- ja FUNA-mittausten tulokset • poissaolo- ja turvallisuusseurannan havainnot Tulosten perusteella arvioidaan aiemmin sovittujen toimenpiteiden vaikutuksia ja sovitaan tarvittavista jatkotoimista. Arviointitietoa hyödynnetään myös yksikkökohtaisen opiskeluhoollon tarkistuslistan päivittämisessä.		Arviointi ja kehittäminen Lukuvuoden lopussa YHR arvioi yhteisöllisen hyvinvointityön toteutumista ja vaikuttavuutta. Arvioinnissa pohditaan: <ul style="list-style-type: none"> • miten asetetut tavoitteet ja painopisteet saavutettiin • vastasiko toiminta oppilaiden ja yhteisön tarpeisiin • miten osallisuus, yhteistyö ja tiedonkulku toteutuivat • mitä kehittämistarpeita seuraavalle lukuvuodelle tunnistetaan Arvioinnin perusteella YHR valmistelee seuraavan lukuvuoden painopisteet ja toimenpiteet sekä aikatauluttaa osallistumisen kuntatason opiskeluhoollon arviointikyselyyn. Arviointi ja kehittämissuunnitelma varmistavat, että yhteisöllinen opiskeluhoito on jatkuvaa, osallistavaa ja tietoon perustuvaa.		
Yksilökohtainen opiskeluhoito	Oppilaiden hyvinvointia ja tuen tarvetta arvioidaan koko vuoden ajan. Tapauskohtainen tiedonsiirto opiskeluhoollollisissa asioissa (alkuopetukseen, yläkouluun ja toiselle asteelle siirryttäessä). Lukukauden loppuun opiskeluhoollon palveluiden työntekijät arvioivat omaa toimintaansa (tilastotiedot asiakkuuksista, käyntisyistä jne., palveluiden saatavuudesta).				

OHJE VUOSIKELLON KÄYTTÖÖN

Tarkoitus

Vuosikello yhdessä tarkistuslistan kanssa tukee yhteisöllisen opiskeluhuollon suunnitelmallista toteutusta ja varmistaa, että Lohjan kuntatason opiskeluhoitosuunnitelman tavoitteet toteutuvat kaikissa yksiköissä. Sen avulla rakennetaan toimintakulttuuria, joka vahvistaa oppilaiden ja henkilöstön hyvinvointia, osallisuutta ja turvallisuutta.

Toimintakulttuuri

Yhteisöllinen hyvinvointityö on osa koulun toimintakulttuuria – siihen kuuluvat yhteiset arvot, periaatteet ja vuorovaikutuksen mallit, jotka ohjaavat arjen toimintaa. Yksiköissä on tärkeää pohtia myös epävirallisia sääntöjä ja käytänteitä, jotka vaikuttavat arjen ilmapiiriin ja siirtävät aikuisten arvot ja asenteet oppilaille.

Sisällöt ja teemat

Vuosikello kokoaa yhteen yhteisöllisen hyvinvointityön keskeiset rakenteet ja yksikön omat toiminnot. Siinä näkyvät sekä ne periaatteet ja toimintamallit, joilla kouluyhteisö vahvistaa oppilaiden ja henkilöstön hyvinvointia, että yksikön itse suunnittelemat toimet ja tapahtumat lukuvuoden aikana.

Vuosikello ohjaa yksiköitä huomioimaan sekä viralliset säännöt, toimintamallit ja arvot että arjen käytännöt ja yhteisön omat vahvuudet. Se tekee näkyväksi yhteisöllisen hyvinvointityön jatkuvuuden ja auttaa sovittamaan kuntatason linjaukset osaksi koulun arkea.

Hyvinvointiopetus on osa opetussuunnitelmaa, ja koulut käyttävät vuosikelloa oppilaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin ja turvallisuuden lisäämiseksi. Teemat kirjataan koulun toimintasuunnitelmaan ja tiedotetaan koteihin – tavoitteena on myös huoltajien osallisuus.

Tietoperustainen suunnittelu

YHR suunnittelee ja johtaa hyvinvointityötä tietoperustaisesti. Kyselyistä ja mittauksista (esim. kouluterveys-, hyvinvointi-, Move! ja FUNA) saatu tieto ohjaa kehittämistyötä. Elokuun kyselytulosten perusteella YHR valitsee keskeiset kehityskohteet ja seuraa niiden edistymistä talviloman jälkeisissä kyselyissä. Kyselyt tuottavat tietoa, joka tukee sekä oppilaiden että henkilöstön hyvinvointia ja oikeusturvaa.

YHR:n työskentely

Yhteisön hyvinvointityötä suunnittelee, kehittää, toteuttaa ja arvioi yksikön monialainen hyvinvointiryhmä (YHR). Ryhmä kokoontuu säännöllisesti – vähintään neljä kertaa vuodessa – ja hyödyntää vuosikellossa esitettyjä kehittämiskysymyksiä keskustelun tukena. Tavoitteena on jatkuva, osallistava ja tietoon perustuva kehittäminen.

Käyttöohje

Vuosikellon voi tulostaa tai käyttää sähköisesti:

1. Luo kopio vuosikellosta omaan Driveen.
2. Muokkaa yksikön omia sisältöjä ja värejä.
3. Lataa tiedosto PDF-muotoon ja tulosta sivut 2–3 A3-paperille.
4. Säilytä ja päivitä vuosittain yhdessä YHR:n kanssa.